

Grensverkeer sept 2006

Kroniek september 2006

Wij beginnen het eerste nummer van Grensverkeer in dit nieuwe seizoen 2005/2006 met de vermelding, dat Wessel Stoker, lid van ons genootschap, op donderdag 5 oktober as. zijn inaugurele oratie uitspreekt aan de Vrije Universiteit te Amsterdam. Wessel werd onlangs benoemd tot bijzonder hoogleraar Esthetiek vanwege de Stichting Het Vrije Universiteitsfonds. De titel van de rede die hij uitspreekt is “God, meester in de kunsten; een herweging van de theologische esthetiek.” Aanvang om 15.45 u. precies in de aula van de universiteit. Na afloop is er een receptie. Wij feliciteren Wessel met zijn benoeming tot hoogleraar. Wie de plechtigheid bij wil wonen is welkom op De Boelelaan 1105 te Amsterdam. Voor reis-informatie: www.vu.nl en dan doorklikken naar “over de VU” en “hoe bereik ik de VU”.

Wij ontvingen van Elly Bouman uit Alphen aan de Rijn haar scriptie “Help ik besta! Ultieme bestaansnoties in geestelijke begeleiding van Herman C. Andriessen en in psychotherapie van Irvin D. Yalom, gezien vanuit een theologisch verstaanskader ontleend aan Paul Tillich.” Met deze scriptie studeerde zij af in de godgeleerdheid met als specialisatie ‘pastorale psychologie’ bij prof. dr. F.A. Maas en mw. dr. N.M. Smeets-Hijweege. Bouman geeft een overzicht van het leven en het werk van Herman C. Andriessen en Irvin D. Yalom. Andriessen introduceert een model voor geestelijke begeleiding. In de ‘geestelijke ruimte’ waarin de mens het bestaan ervaart, dienen de ultieme noties zich als het ware aan als ‘kloven in de weg’. Deze kloven kunnen zich manifesteren als angst voor overgave, ongeborgenheid, eenzaamheid en het blijvend onveranderlijke. In de geestelijke begeleiding nu gaat het erom, dat het “Geheim” (Bouman vergelijkt die notie verderop met Tillich New Being of het essentiële zijn) zich openbaart in de verschillende fasen op de levensweg. Irvin D. Yalom (Stanford University School of Medicine; geb. 13 juni 1931) herleidt de angst voor vrijheid, isolement en zinloosheid tot de meest fundamentele angst nl. die voor de dood. Al vroeg wordt ons geleerd die angst te verdringen. In het ontstaan van de psychopathologie spelen voorts allerlei ontwikkelings- en omgevingsinvloeden een rol. Voorwaarde voor herstel is altijd het onder ogen zien van de ultieme noties van het bestaan. Mensen kunnen hun angst voor de dood overwinnen op twee manieren: het geloof in de eigen uniciteit en het geloof in een uiteindelijke verlosser. Na deze uiteenzettingen confronteert Bouman Andriessen en Irvin met Tillich's concept van Ultimate Concern en New Being en bepleit aan het eind van haar studie een vierdimensionaliteit van de zorg overeenkomstig de verschillende dimensies in het leven: de fysieke, psycho-sociale, existentiële en (nadrukkelijk ook!) de geestelijke. De voor de laatste dimensie verantwoordelijke discipline is de theologie. Overheid en kerk doen er goed aan om niet te bezuinigen op de post “geestelijke verzorging”. Wij zijn zeer verheugd, dat Tillich opgemerkt wordt in de huidige academische wereld en feliciteren Ellen Bouman met haar werkstuk. Zij is ook van harte uitgenodigd om haar verworven kennis op het gebied van Tillich en de pastorale psychologie met ons te komen delen.

De zomereditie van het bulletin van de North American Paul Tillich Society vermeldt twee nieuwe publicaties over Tillich te weten: 1. Maraschin, Jaci en Hiquet, Etienne A., (eds.), A Forma da Religao. Leituras de Paul Tillich No Brasil, Sao Bernardo do Campo, Brasil, Universidade Metodista de Sao Paulo, 2006; 2. O’Meara, Thomas F., Paul Tillich and Eric Przywara at Davos, Gregorianum 87, 2 (2006): 227-238. Voorts vinden we in het nummer artikelen over de mogelijkheid van gebed bij Tillich, Tillich in Japan (bij Eiko Hanaoka), Evangelical Worship en Neocorrelational Theology, Tillich's ecclesiology en “The Ontological Foundation of Freedom and Destiny”.

Tenslotte: Wij gaan een nieuw seizoen in met de oogst van het vorige nl. een groeiende kennis aangaande het procesdenken. Het lijkt de aangewezen weg om nu snel te komen tot een afronding van Crul’s uitspraak van Griffin om dan in enkele sessies te komen tot een vergelijking van Tillich en de procestheologie of –filosofie. Over de te bestuderen stof zal onze secretaris meer vertellen bij de uitnodiging voor onze samenkomst op 29 september as. Wij hebben gegronde hoop, dat we wellicht wat nieuwe gezichten rondom de tafel kunnen begroeten op onze vaste plek en vaste tijd in het Geordano Brunohuis te Utrecht. Tot dan!